

det bedst at anføre dem samlet. Rede-Iagttagelserne stammer fra 5 Reder, alle fundet i Høgildgaard Plantage.

1932: 1 Rede, fandtes under Bygning, næsten færdig, tom 20. Marts. Den indeholdt 23. Marts 3 Æg; ♀ rugede. 2. April: 4 Æg; ♀ rugede. 7. April: 4 nyfødte Unger; ♀ rugede. 22. April fløj Ungerne fra Reden.

1933: 3 Reder. Nr. 1 fandtes 12. Marts under Bygning, halvfærdig. 19. Marts: ♀ rugede. 21. Marts: 4 Æg; ♀ rugede. 26. Marts: Stadig 4 Æg, men kolde, og Reden forladt. — Nr. 2 fandtes 12. Marts, indeholdende 4 ca. 2 Dage gamle Unger; ♀ rugede. 19. Marts: 4 Unger, Fjerdragt begyndt. 26. Marts var Ungerne udflojet. — Nr. 3 fandtes 26. Marts med 4 næsten voksne Unger. 6. April var Reden tom.

1934: 1 Rede fandtes 18. Marts med 4 ca. halv voksne Unger. 25. Marts var Reden tom.

ÆNDRINGER I SYDØSTJYLLANDS FUGLE- FAUNA I EN MENNESKEALDER

AF

AXEL HOLM

Der tales ofte om, at vor Fuglefauna er blevet fattigere siden Aarhundredskiftet; derimod er det sjældent at se angivet, hvormeget ringere den er blevet. 1898 udgav imidlertid min Kollega, Cand. pharm. A. H. FABER »Optegnelser om Vejle- og Horsensegnens Fuglefauna i Aarene 1875—1897«, mens jeg i 1931 offentliggjorde »Fra Ege Tved til Egtved«, 12 Aars Iagttagelser fra Egnen omkring Egtved, og senere har jeg haft Lejlighed til at udvide disse indtil Fænø i Lillebælt. FABER's Liste omfatter 105 Ynglefugle og 69 Træk- og Strejfugle, ialt 174 Arter; mine Optegnelser viser 113 Ynglefugle og 25 Trækfugle. Da FABER's Iagttagelser ogsaa har udstrakt sig til Vinterens Trækfugle ude i Fjordene, hvor jeg har været afskaaret fra at komme paa denne Aarstid, maa der fra trækkes 24 (væsentlig tilhørende Grupperne: Dykænder, Lommer, Maager og Alkefugle), naar der skal anstilles en Sammenligning mellem før og nu.

Noget Hensyn maa vel ogsaa tages til, at Distrikterne ikke

er identiske, idet FABER's Jagttagesomraade ligger Nord-øst for mit og i det hele har større Kyststrækning. Naar saaledes jeg har flere ynglende Arter end FABER, skyldes det, at jeg har truffet f. Eks. Lappedykkere, Isfugl og Hættemaager ynglende ved de ferske Vande inde i Landet, mens FABER kun kender dem fra Stranden udenfor Yngletiden. Desuden er f. Eks. Storspove og Sortmejse først i dette Aarhundrede konstaterede som Ynglefugle. Da de to Omraader dog har omtrent samme Areal og samme Natur, strækkende sig fra Heden ud i Lillebælt, turde en Sammenligning maa-ske have nogen Interesse.

Følgende af FABER optegnede 23 Arter har jeg ikke kunnet konstatere:

Ynglefugle:

Havørn, *Haliaeetus a. albicilla*. Storskarv, *Phalacrocorax carbo subcormoramus*. Rørdrum, *Botaurus s. stellaris* (tvivlsom). Plettet Rørvagtel, *Porzana p. porzana*. Brushane, *Philomachus pugnax*. Huldue, *Columba o. oenas*. Vendehals, *Jynx t. torquilla*. Kærsanger, *Acrocephalus palustris*. Drosselrørsanger, *A. a. arundinaceus*.

Træk- og Strejffugle:

Strandskade, *Haematopus o. ostralegus*. Steppehøne, *Syrnhaptes paradoxus*. Stor Hornugle, *Bubo b. bubo*. Ellekrage, *Coracias g. garrulus*. Hærfugl, *Upupa e. epops*. Ringdrossel, *Turdus t. torquatus*. Misteldrossel, *T. v. viscivorus*. Høgesanger, *Sylvia n. nisoria*. Blaahals, *Luscinia suecica*. Skærpiber, *Anthus spinoletta littoralis*. Bjerglærke, *Eremophila alpestris flava*. Krognæb, *Pinicola e. enucleator*. Hortulan, *Emberiza hortulana*. Snespurv, *Plectrophenax n. nivalis*.

Følgende af mig noterede 11 Arter findes ikke hos FABER:

Ynglefugle:

Knopsvane, *Cygnus olor*. Skeand, *Spatula clypeata*. Dværglappedykker, *Podiceps r. ruficollis*. [Jagtfasan, *Phasianus colchicus*.] Guldpirol, *Oriolus o. oriolus*. Husrødstjert, *Phoenicurus ochruros gibraltariensis*. Bjergvipstjert, *Motacilla c. cinerea*. Hedelærke, *Lullula a. arborea*.

Træk- og Strejffugle:

Dværgfalk, *Falco columbarius aesalon*. Hedehøg, *Circus pygargus*. Trane, *Megalornis g. grus*.

Selv om der gives baade FABER og mig en vis Margen med Hensyn til Arter, som vi har overset, viser denne Sammenligning dog, at den sidste Menneskealder har forringet det sydøstlige Jyllands Fuglefauna med et Dusin Arter (8 %), i og for sig ikke noget stort Tal, men naar man ser hen til, at der blandt de helt forsvundne Ynglefugle findes Havørn og Stor Hornugle, Skarv [og Rørdrum], mens Glente og Sort Stork fra at være Ynglefugle er blevet til sjælden sete Trækfugle, og at Gevinsten nærmest repræsenteres af halvtamme Fasaner og Knopsvaner, saa er dog Tilbagegangen iøjnespringende. De tomme Pladser i Naturens Husholdning udfyldes af de i Individantal stærkt tiltagende Rørhøns, Hættemaager, Krager og Solsorter — og de er ikke alle Steder lige velsete. Til Gengæld maa Fugleelskere glæde sig over, at Skeand og Guldpirol øjensynligt er i Tiltagende i Sydøstjylland.

VIBEN I DANSK FOLKEMINDE

AF

TAGE LA COUR

Siden F. L. GRUNDTVIG, der i 1883 skrev sin lille Bog: »Fuglene i Folkets Digtning og Tro«, har ingen herhjemme specielt beskæftiget sig med Studiet af Fuglene i dansk Folkeminde. Det er derfor mit Haab at samle saa meget som muligt om dette Emne, før det gaar i »Glemmebogen«, og med Tiden udgive det indsamlede Materiale. Det vil derfor være af uvurderlig Betydning for dette Arbejde, om nogle af dette Tidsskrifts Læsere vilde være mig behjælpelige ved at sende Oplysninger om mindre kendte Sagn, Lokalnavne, Ordsprog o. l. vedrørende danske Fugle.

I det følgende vil jeg, som Eksempel paa, hvorledes det er min Mening at gribe Sagen an, give en lille Skildring af Viben i dansk Folkeminde.